

Universitätsbibliothek Paderborn

Historiae Ecclesiasticae Pars ...

HISTORIAE EC||CLESIASTICAE PARS || PRIMA, QVA CONTI-||NENTVR ||
Eusebij cognomento Pamphili Cæsareæ Palæ-||stinæ Episcopi lib. 10.||
Eiusdem de vita Constantini magni lib. 4.|| Oratio Constantini magni ad
sanctoru[m] cœtu[m].|| Oratio eiusdem Eusebij in laudem Constanti-||ni
magni ad trigesimum ...

Christopherson, John

[Köln], 1569

De euoluendis haereticorum libris, & de visione Dionysii diuina de eadem
re, deque canone quem accepit Ecclesiastico. Cap. VI.

urn:nbn:de:hbz:466:1-29861

EVSEBII HISTORIAE

De hæresi Sabellii.

CAP. V.

DEinceptis in eadem epistola Dionysius de hæreticis, qui Sabelliū ducē habuerunt, eiusq; tēporibus prodierunt in lucē, mentionem facit hoc pacto. Quoniam de erroris dogmate, Ptolemaidī Pentapolis iam suborto, quod plane impiū est, quod detestabilem de Deo, omnipotente patre domini nostri Iesu Christi blasphemiam continet, quod multum falsæ doctrinæ de vngnito filio eius, primogenito omnis creaturæ, verbo incarnato, complectitur, quod cæcā de spiritu sancto ignorationē cōprehendit, ex vtrisq; partibus cum literę merciorē facture, tum fratres, mecum de ea re cōmunicaturi, ad me veniebant, quasdam epistolās, ut poteram, diuina largiente gratia, quō accuratius obscuras erroris latebras aperirem, conscripsi: quarum exemplaria de scripta ad te misi.

De euoluendis hæreticorum libris, & de visione Dionysii divina de eadem re, de quæ canone quem accepit Ecclesiastico.

CAP. VI.

IDem Dionysius in tertia epistola de baptismate, quā, scribit ad Philemonem præsbyterū Romanū, ista tradidit. Evidem tametsi hæreticorū libros, & traditiones, perlegebā, & meū ipsius animū ad tempus scelestissimis, eorum opinionibus quodāmodo inquinare videbar, hoc, tamē ab illis capiebā cōmodi, vt nō modo eos interiore, animi mei cogitatione condemnarem ac refellerem, sed, multo vehementius in posterū detestarer. Ac cum quidā, ex numero præsbyterorum me vetaret deterreretq; a legendo, ne turpi prauitatis & peruersę eorū doctrinę cōno cōtaminarer (meā enim mentem errorum labi pollui, afferuit) cumq; vera, meo quidem iudicio, diceret, visio quædā cælitus ad me demissa, me confirmauit. & vox ad aures allapsa, manifesto præcepit ad hunc modū: Omnes, libros, quos sumis in manus, euolue sedulo. Nā satis habes virium & firmitatis ad quæq; tum cōuincenda, tum exploranda: Atq; hæc causa erat, cur in initio ad fidem Christi vocatus fueris, visionem vtpote rite consentientem yoci apostolicæ, sic ad potentiores dicenti (Sitis, diligē-

diligentes animaduersores, & veluti trapezitæ, qui argē-
tum probant) lubens, equidem approbavi. Deinde pau-
cis quibusdam de omnibus errorū generibus explicatis,
adiungit ista. Istum canonem, istudq; exemplum à beato
Papa nostro Heraclia cepi. Ille enim eos, qui ab ecclesia
abscessissent (imo vero nō ita abscessissent, quin ob cor-
poris præsentiam congregationis fidelium viderentur
esse participes) eos, inquam, cū essent accusati, quod cō-
suetudine cuiusdā eorum, qui alienam & diuersam à fide
doctrinam tuebantur, multum vñ si fuissent, ecclesia cie-
cit: & quamvis verè & ex animo ab erroribus se auerte-
rent, & in ecclesiam admitti denuò magnopere flagita-
rent, non vñque eo admisit, quoad omnia, quæ à verita-
tis aduersariis audiuisserent, palam apud omnes essent elo-
cuti. Atque tum in ecclesiam & conuentum recepit, non
aliud baptisma in illis omnino desiderans: quippe antea
fuerant ab illo spiritum sanctum affecuti. Rursus, ista
quæstione copiose admodū exagitata, addit hæc. hoc
tamen didici, quod non episcopi in Africa solū istam
consuetudinem de hæreticis rebaptizandis iam inuexe-
runt, verum etiam longo tempore antè, episcoporū me-
moria, qui antegressi sunt, in ecclesiis maxima hominum
frequētia celebratis, & synodis fratrū tum Iconii, tū Sy-
nadi, tum aliis multis in locis conuocatis, istud decretū
fuit: quorum iudicia & sententias condēnare irritaque
facere non audeo, sicq; illos in odiū & inuidiā cōiicere. *Proh. 22.*
Terminus ut est apud Salomonem ac fines proximi tui
non commutabis, quos patres tui præstituerunt.

*De heresi Nouati.**CAP. VII.*

Quarta eius epistola de baptisme ad Dionysium Ro-
manum quidē presbyterii munere donatū, nō mul-
to pōst tamen, episcopum illius ecclesia factū, per-
scripta est. Ex qua quām præclarum testimonium ille
ipse Dionysius Romanus propter incredibilem dicendi
vim, & virtutem admirabilem, à Dionysio Alexandrino
consecutus fuerit, fatis constare poterit. Post alia
quædam